

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 788. In quæ bona & jura filii professi an & qualiter succedat monasterium successionis capax.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

l. c. c. 9. n. 11. Pirh. n. 36. non obstante *cit. Auth.* Et *can. si qua mulier.* est enim ibi de solis liberis & descendentes sit sermo; ea tamen etiam extendenda ad ascendentes ob paritatem rationis, nimirum, quod & hi in defectu descendentes non minus sint heredes necessarii. neque monasterium habeatur loco filii, nisi in casibus in jure exceptis, qualis non est hic; adeoque illud à legitima excludere parentes professi nequit, ut *Sanch. l. c. n. 19. Less. l. c. n. 83.* Porro legitimam filiis (idem est de ascendentes, ut *Pirh. n. 37. &c.*) statim à professione, non expectata morte naturali, deberi filiis, & ab eis peti posse facilius plerique concedunt, & expressè. *Gutt. l. 2. gg. can. c. 1. n. 93. Sanch. l. c. c. 10. n. 1. Grass. de success. ab intest. §. legitim. q. 12. n. 7.* apud *Wiestn. h. t. n. 48.* Contrarium tamen de filiis professi in religione successione capaci, nimirum non deberi illis statim legitimam, tenent cum *gl. in aub. si qua mulier. v. moritur.* *Felin. in c. in presentia. n. 56. Gutt. l. c. à n. 79. Rodriq. gg. regular. q. 80. a. 2.* arg. ducto à contrario illius, quod dicitur *cit. aub.* nimirum patre post ingressum & ante factam inter liberos divisionem mortuo, filios legitimam percepturos. Ex ea quoque ratione, quod legitima filiis non debeatur patre superstiti. *L. 1. §. 2. ff. de collat. bonor.* cum debeatur jure successione. Cujus tamen sententia fautores necesse habent dicere, monasterium teneri interea vivente patre professo, suppeditare alimenta filiis illius legitimis & illegitimis, saltem, si aliunde non habeant, bene dicit *Sanch. l. c. c. 10. n. 18.* Verum & in hoc casu statim deberi & solvendam legitimam, probabilius tenent. *Abb. in c. in presentia, de prob. n. 59. Covar. in c. 2. de testam. n. 7. Nav. comment. 2. regular. n. 48. & 55. Less. l. c. n. 83. Sanch. cit. c. 10. n. 3. Pirh. l. c. Wiestn. h. t. n. 49. arg. c. cum simus. 4. de regul. quin & cit. authentica,* dum per eam permittitur patri legitimas portiones distribuere inter filios, quod non permetteretur ei, si monasterium jus haberet illas retinendi usque ad mortem professi. Ex ea etiam ratione, quod durum esset filiis à monasterio petere alimenta, quamdiu pater professus vivit.

Quest. 788. In que bona & jura filii professi & qualiter succedat monasterium successione capaci.

1. **R**esp. Primò succedere tale monasterium in bona adventia filii familias quò ad proprietatem, si is de iis non disposuit, patet ex antecedentibus, dum dictum est illius bona quocumque titulo acquisita ab illo transire ad monasterium. In eo verò, num per professionem cesset usufructus, quem in iis habebat pater, controvertitur, affirmant *Covar. in c. 2. de testam. n. 9. Fachin. l. 6. controv. c. 12. arg. c. 60. de appell. & ex ea ratione, quod per professionem cesset patria potestas, quæ aliàs causa est, cur usufructus illorum acquiratur patri.* Negant è contra *Decius in c. in presentia. à n. 247. Nav. l. c. n. 55. Rodriq. Tom. 3. regular. gg. q. 10. c. 4. Less. l. c. n. 83. Sanch. l. c. c. 13. num. 39.* eò quòd, licet usufructus in fieri dependeat à patria potestate, is tamen etiam ea cessante conservari possit. *L. fin. §. 1. c. ad S. C. Tertull.* propter reverentiam patri debitam; & in amissione usufructus, non mors domini, sed usufructuarii attendi debeat. per *l. 3. §. 1. c. & §. fin. Inst. de usufructu.*

2. **R**esp. secundò: non tantum usumfructum legalem, quem in bonis adventitiis filii manentis in sæculo ex legis dispositione, sed & conventionalem,

seu qui competit alicui ex donatione, venditione, ultima voluntate aliæ conventionem, per professionem à patre aliore usu fructuario in religione successione incapace factam extinguere & consolidari cum proprietate, extra controversiam est, ut *Wiestn. l. c. num. 36.* Idem dicendum, si professus fuerit in religione successione capaci, teneat cum *gl. in can. si qua mulier. v. non existantibus.* *Fachin. l. 6. controv. c. 12. §. ego puto.* ex iis rationibus; quòd usufructus morte usufructuarii extinguatur juxta *§. fin. Inst. de usufr.* quòdque usufructus neque in professo ob votum paupertatis manere possit; neque ab eo transferri in alium, præterquam in dominium proprietatis per *l. 66. ff. de jur. dot.* cum sit jus personale, adeoque nec transire in monasterium. Verumtamen contrarium, nimirum usumfructum per professionem in religione successione capaci non extinguere, tanquam communione & veriore, cum *gl. in aub. ingressi. c. de SS. ecclesius. v. dedicant.* defendunt *Innocent. in c. in presentia. de prob. num. 5. Jo. Andr. ibid. num. 16. Hofst. num. 8. Nav. l. c. num. 38. Sanch. l. c. c. 13. num. 48. Suar. tom. 3. de relig. l. 8. c. 13. num. 6. Castrop. tr. 16. d. 3. p. 4. §. 1. num. 3.* quos citat & sequitur *Wiestn. num. 36. §. nihilominus. Arg. cit. Auth. ingressi.* generaliter & sine exceptione assentis, à professo se & sua omnia dedicari Deo. & *l. 41. ff. de relig. & sumpt.* favore religionis latam interpretationem admitti. proinde juxta hanc sententiam usufructus primò finitur morte naturali professi, non civili seu professione, utpote quæ non eosdem semper effectus habet cum morte naturali. His non obstante argumento desumpto à paritate, nimirum pensionis quam non secus morte civili seu professione quam naturali extingui ex recepto stylo Curie Romanæ, tradit *Gigas de pension. q. 57. n. 5. Arg. c. 4. de regular. in 6.* cum pensionem extingui exigat favor Ecclesie, cui expedit beneficia libera esse; non item is exigat extingui usumfructum, ut ex *Castrop. l. c. num. 4. Wiestn. num. 36. in fine.* Neque etiam, quòd usufructus sit jus personale, adeoque intransferibile; cum usufructus pervenire possit ad monasterium, & penes illud remanere absque vera transmissione vel translatione, aut etiam possessionis acceptione; cum re ipsa monasterio vi professionis veluti subeunte personam professi communicetur solummodo, & qui prius in particulari à nondum professo, dein eodem professo, possideatur cum communitate bonorum à monasterio.

3. **R**esp. tertio: emphyteusis, saltem concessa sub conditione (uti tacite semper concedi videtur) ne ad personam potentiorum transferatur, non transire in monasterium absolute, nullo facto discrimine inter translationem voluntariam directam, quæ fit cum translatione personæ & ex dispositione legis bona transferentis, tenent verisimilius. *Bart. in cit. Auth. ingressi. num. 2. Bald. ibid. num. 31. Barbat. in c. in presentia. num. 121. Castrop. l. c. §. 3. num. 8. Wiestn. h. t. num. 38.* ex ea ratione; quòd tam translatio illa indirecta & in consequentiam personæ facta, quam directa (quæ transferri illam in monasterium non posse admittunt *Felin. in c. in presentia. num. 36. Sylv. v. emphyteusis. q. 20. num. 27. Sanch. l. c. c. 15. num. 65.*) repugnat fini intento per talem adjectam conditionem seu clausulam, ne scilicet propter ecclesie seu monasterii privilegia, aut majorem emphyteutæ potentiam durior fiat conditio domini proprietatis, & is debita ratione emphyteutis consequatur difficultus.

4. Resp. quarto: in majoratu, qui summam dignitatem, puta regnum, ducatum, aut jurisdictionem temporalem in oppidum aliquod annexum habet; uti &, si ad agnationem & familiae conservationem, vel cum onere nomen familiae ejusque arma & insignia deferentur institutus; vel in ejus institutione alia adjecta clausula, qua Religiosum excludat, Monasterium, etiam aliis successione capax, non succedit, sed majoratum à die professionis ad proximum agnatum devolvitur. secus verò esse de majoratu, qui tale quid annexum non habet, & illum transire ad Monasterium successione capax, ita ut, quamdiu professus vivit, illud totam majoratus commoditatem percipiat, illeque quamprimum, professus naturaliter mortuo, ad proximum agnatum devolvatur, communem & receptam doctrinam esse astruit. Wiestn. *h. t. n. 3.* cit. pro ea Tapia in *Auth. ingressi. v. sua. c. 16. n. 9.* Molin. *de primogen. l. 1. c. 13. n. 93.* Molin. *Theol. de 7. & 7. tr. 2. d. 623. n. 3.* Sanch. *l. c. c. 13. n. 16.* Verùm merito de eo majoratu qui annexam jurisdictionem aliquam temporalem habet, dubitari potest, an non & ille transeat in Monasterium talis jurisdictionis capax, qualia sunt plura Monasteria.

5. Resp. Quinto: jus patronatus seu jus praesentandi ad beneficia, absque eò, quòd maneat penes professum, ut volunt aliqui, eò quod non sit res pretio aestimabilis, ideòque paupertati non repugnet, transire ad Monasterium, quamdiu professus vivit; nisi fortè ex dispositione fundatoris remanere penes familiam debeat, aut annexum sit majoratu tali, in quo succedere nequit monasterium, probabilius tradunt Lambertin. *de jurep. l. 2. p. 1. q. 2. a. 10. num. ult.* Sanch. *l. c. c. 14. a. num. 2.* Castrop. *l. c. p. 4. §. 2. n. 3.* Wiestn. *h. t. num. 41.*

6. R. Sexto: jus retrahendi rem alienatam extra familiam, cui abscripta, competens alicui ante professionem per professionem non transire ad Monasterium, ne vel hoc ipso res obnoxia retractui alienetur extra familiam, dum eam, non sibi, sed Monasterio acquireret Monachus; sed transire ad proprium agnatum, non secus ac alia jura, quorum Monasterium capax non est, rectè cum Tiracuell. *de retrah. gentil. §. 1. gl. 8. num. 19.* tenent Sanch. *l. c. c. 14. n. 26.* Castrop. *l. c. p. 4. §. 2. n. 5.* apud Wiestn. *num. 40.*

Quaest. 789. An per consuetudinem vel statutum aliquod possit tolli Monasterio jus, quod ei competit succedendi in bona professorum.

1. Resp. Ad primum: posse illud tolli per consuetudinem legitime praescriptam spatio 40. annorum (non minore; quia brevior tempore contra Ecclesiam non praescribitur) ita ut bona devolvantur ad consanguineos professi. Covar. in *c. 1. de testam. in fin.* Sanch. *l. c. c. 12. num. 14.* Pirh. *h. t. num. 42.* & communiter alii ex ea ratione, quòd jus hoc solo humano competat Monasterio.

2. Resp. Ad secundum: nullotamen modo per statutum Municipale aut Provinciale decerni potest, ut ingredienti Religionem excludantur ab haereditate seu successione parentum aliorumque consanguineorum; adeòque ut Monasterium in bona illorum immobilia non succedat, sed ut parte aliqua seu vitalitio sint contenti, estque tale statutum irritum. Abb. in *c. Ecclesia de constit. num. 35.* Laym. *ibid. num. 7. exemplo. §.* Sanch. *l. c. c. 12. num. 18.* Pirh. *num. 43.* ex ea ratione, quòd tale statutum, saltem quòd ad effectum) dirigatur in illud tempus, quo ingressus jam est professus (ante professionem enim necdum est incapax successione) pro eo autem tempore est subductus jurisdictioni saeculari, adeòque illo statuto non obligatur, quin is aut ex persona illius succedere possit Monasterium. Dixi: *saltem quòd ad effectum*: quia et si dispositio fiat pro tempore habili, non tamen valet, si ejus effectus cadat in tempus inhabile. Arg. *L. ut sponsae. c. de donat. ante nupt.* Tum etiam, quòd leges civiles, quae expressè & in specie disponunt de Ecclesiasticis personis, praesertim quòd talibus, illas obligare non possunt, etiam si illis aliàs sint favorabiles. Ac denique quia supremus Princeps, Rex vel Imperator privilegia ab Imperatoribus aliis concessa Ecclesiis, Ecclesiasticisve personis, ab iisdem acceptata (inter quae est jus illud succedendi Monasteriis tam à Jure Civili, quam Canonico concessum) auferre non possit sine consensu Pontificis. ita ferè Pirh. *h. t.*

num. 43.

